

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

pod kierunkiem **St. Książka.**

Czwartek, dnia 8 czerwca 1911 r.

Redakcja i administracja „Kurjera Łódzkiego” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej Nr. 37.
 Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.
 Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.
 Adres telegraficzny: „Łódź Kurjer”
 Rękopisów nadesłanych redakcja nie

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie z odnośnieniem do domu, przesyłką pocztową na prowincję lub do Cesarstwa: rb. 8 kop. 40. Półrocznie rb. 4 k. 20, kwartalnie rb. 2 kop. 10, miesięcznie 70 kop.
 Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.
 Zmiana adresu 20 kop. TELEFONU Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobnie ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: I str. 50 kop., reklamy po 20 k., zwycz. po 12 k. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Agencje: w Łodzi Biuro ogł. „Promień”, Piotrkowska 81. W Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 416, róg Długiej. W Zgierzu Al. Bielas, Poczek. Tramw. Nowy Rynek. WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Królestwie Polskim, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handlowemu L. i E. Metz i S-ka

Letni teatr „Ermitage” w ogrodzie Grand-Hotelu wejście od ul. Passage Meyera i Krótkiej.

W piątek dnia 9 czerwca przybywa na kilka gościnnych występów **„Warszawski artystyczny Momus”** pod osobistym kierunkiem **p. Lubelskiego** na czele, z Panią Jasińską i Panami Ulanowskim, Trojanowskim, Małkowskim, Krupińskim, i t. p. W razie niepogody przedstawienia odbywać się będą w Ermitagu w sali zimowej na ul. Dzielna 18. Na czas występów „Momusa” Passe-Partout nie jest ważne. Ceny miejsc: Krzesła numerowane przy scenie **Rb. 1.25** Bliższe rzędy stolików od osoby **Rb. 1.00** dalsze miejsca przy stoliku 75 kop. 791
Początek o godz. 9-ej wieczorem.

W niedzielę, 11-go b. m. w Helenowie. Na korzyść zakładów Tow. „Talmud-Tora”

Wielka zabawa p. n. „Powitanie lata”

Na torze popisy pierwszorzędnych artystów. Loteria fantowa: główne wygrane: biżuterja, maszyna do szycia, 2 kozły, 10 nowych srebrnych zegarków, i wiele innych cennych przedmiotów. Na stawie „Noc Wenecka” Corso kwiatowe na łodziach etc. Początek o godz. 3 po południu. 792—2—1

WARSZAWSKA PRALNIA chemiczna i farbiarnia Władysława PIĘTKI
 Łódź, Piotrkowska 167 u
 Telefonu 851.

Wykonywa wszelkie roboty, w zakres pralni chemicznej wchodzące, szybko, skuratnie i tanio. r439—124—11

FELICJA GELBARD SAMUEL SZULC
 ZARĘCZENI
 Łódź, w czerwcu 1911 r.

KALENDARZYK.

Czwartek, d. 8 czerwca 1911 r.
 Dziś: Maksyma B.
 Jutro: Małgorzaty M.

Stróże domowi.

Niejednokrotnie omawiamy na szpalcach „Kurjera” warunki, dotyczące bytu warstw pracujących, zarówno pod względem ekonomicznym, higienicznym, jak i kulturalnym.

W każdym jednak większym mieście istnieje poważna grupa ludzi, której warunki istnienia bodaj czy nie zastępują na największe współczucie ze strony społeczeństwa.

Chcę tutaj mówić o stróżach kamienic, którzy faktycznie są niewolnikami swego zajęcia.

W Łodzi, wraz z przedmieściami,

sądząc z wykazu nieruchomości, jest około 8000 tysięcy stróżów domowych. Przyjrzyjmy się w jakich warunkach żyje ta liczna rzesza naszych współbraci.

Pomijam tu, rozumie się, wyjątki, gdzie uposażenie stróża i jego rodziny jest zupełnie zadawalniającem.

Powtarzam wszakże, że, w stosunku do ogólnej liczby, takich szczęśliwców jest bardzo niewiele.

Olbryzmia zaś większość to parjasi, pozostający na posterunku swej pracy 24 godzin na dobę, obowiązani być na usługach właścicieli nieruchomości, ich administratorów, oraz wykonywać najrozmaitsze polecenia organów policyjnych.

Jakie są zaś warunki pracy, tych dozorców wielopiętrowych kamienic?

Otóż wymaga się od nich: utrzymywania w należytej czystości ulicy, podwórza, klatki schodowej, polewania ulicy kilkakrotnie letnią porą, zgarniania i usuwania błota i śniegu podczas śnoży, lub śniegu, zapalania i gaszenia światła na schodach o przepisanej godzinie, dyżurowania od zmroku do późnej nocy w bramach domów, pilnowania, czy który z lokatorów nie wyjechał, lub czy nie sprowadził sobie nowych mieszkańców na czas dłuższy, roznoszenia mel-dunków, oprowadzania interesantów po mieszkaniach do wynajęcia itd., itd.

Prócz tego — czuwania po nocach i śpiesznego otwierania bramy zapóźnionym lokatorom, baczności zważania czy ktoś podejrzany nie zakradł się do domu.

W wielu razach bowiem, w wypadkach kradzieży, stróża czyni się odpowiedzialnym za brak należytego dozoru.

Również w wielu razach przy go-dzeniu stróża do obowiązków, gospodarz zastrzega froterowanie własnego mieszkania, trzepanie mebli i dywanów, oraz spełnianie tysiącznych drobnych posług.

Pomyślcie zatem, jakimi siłami fizycznymi rozporządzać musi przy tak olbrzymiej i różnorodnej pracy wydziedziczona niemal z praw ludzkich jednostka, nazywająca się stróżem domowym i na jak długo wystarczy mu siła do spełnienia swych obowiązków?

Należy tu mieć jeszcze na uwadze tę smutną okoliczność, że większość naszego społeczeństwa uważa stróża domowego za istotę najpośledniejszego gatunku, którą się lekceważy, a niejednokrotnie poniewiera.

A jak się wynagradza te istne woły robocze?

Płaci im się od dwóch do czterech, rzadko kiedy więcej, rubli tygodniowo z dodatkiem nędznej nory w bramie, lub pod schodami, noszącej miano „mieszkania”!

Pomyślimy jak nędzne życie prowadzić musi stróż kamienicy, wraz ze swą często dość liczną rodziną w tak opłakanych warunkach materialnych, higienicznych i socjalnych.

Posiada on, co prawda, jeszcze niejaki dochód w postaci dziesiątek, otrzymywanych za otwieranie bramy w

nocy, lecz okupuje on ten zasiłek na swe utrzymanie kosztem snu, przeznaczanego na odpoczynek po wyczerpującej pracy całodziennej.

A jednakowoż i w tym zawodzie panuje konkurencja, na dowód czego przytoczę następujący, znany mi osobiście fakt. W pewnym domu stróż pobierał trzy ruble tygodniowo pensji.

Rozumie się, że przy takim wynagrodzeniu trudno mu było wyżyć, na próżno jednak błagał właściciela domu o podwyżkę. Wreszcie udało mu się otrzymać miejsce stróża w innym domu z płacą 4 rubli tygodniowo.

Zdawałoby się, że oszczędny kamienicznik nie znajdzie zbyt prędko na jego miejsce kandydata na warunkach poprzednika. Gdzie tam: zgłosiło się wielu amatorów. Kamienicznik wyyskał sytuację i przyjął nowego stróża z pensją 2 rb. 50 kop. tygodniowo!

Jest to drobny rys — nieodosobniony jednak i smutne rzucający świadectwo, na warunki, w jakich istnieje klasa wyrobnicza.

Zapytacie, czy możliwe jest, aby przy dzisiejszych cenach na najniezbędniejsze produkty żywienia i odzieży, mogła wyżyć rodzina, składająca się z kilku osób, rozporządzająca 15 rublami na miesiąc?

Jednak tak jest w istocie... wyżyć musi. Często żona wyrobnika dopomaga mężowi, przyjmując bieliznę do prania, lub chodząc na posługę.

Lecz jakże opłakanie boiesnym będzie los rodziny wyrobniczej, gdy choro-ba nawiedzi jej ubogie mieszkanko.

Bez pomocy i ratunku oczekiwać musi na powszechną kościelkę wszelkich trosk naszych — nieubłaganą śmierć, która dotknięciem zimnej swej dłoni zamknie na zawsze powieki cierpiących, wyswabdzając ich od brutalności losu...

W krótkim zarysie przedstawiłem niedolę wydziedziczonych,

W jaki wszakże sposób zmienić na lepsze istniejące warunki?

Niestety! nieprędko można się spodziewać złagodzenia doli nieszczęśliwych białych murzynów.

Potrzeba tu bowiem, rosnącego u-

Światłolecznicy i Roentgenowski Gabinet D-ra S. KANTORA.

Specjaliści chorób skórnych, włosów, wenerycznych i moczopłciowych
Krótka № 4. 172-0-10

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowem (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świeżba, hemoroidy) elektrolity (radikalne usuwanie szpecących włosów), masaż wibracyjny i pneumatyczny podług prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa), kaustyka, (usuwanie brodawek) Endo i cystoskopia (oświetlanie organów moczopłciowych), elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.
Przyjmuje od 8 — 2 i od 6 — 9, dla pań od 5 — 6. Osobna poczekalnia.
Telefon № 19-41.

Najpraktyczniejsze pokrycie dachów piękne, trwałe i tanie
„Dachówka“ 676-36-1
Tow. Akc. „PUSTELNIK“
Odnaczone najwyższymi nagr. w Cesarstwie i Królestwie.
Blizsze informacje w Zarządzie w Warszawie ul. Kopernika 11.
CENNIKI GRATIS.

GLYCEROPHOSPHATE GRANULE ROBIN
Glycerofosfat ziarnisty ROBIN'A
Glycerofosfat wapnia i sody
STOSOWANY W SZPITALACH PARYSKICH
Wzmocniającej system nerwowy

Wskazany przeciw krzywicy, słabości kości w okresie rosnienia u dzieci, podczas karmienia i ciąży, przeciwko neurastenii, przeciężeniu umysłowemu i t. p.
Przyjemny w smaku łączy się w małej ilości mleka lub wody.
Dla dotkniętych onkrową chorobą wyraża się w formie pastylek.
Wystrzegaj się bezwartościowych naśladow. t. p.
Sprzedaw. w aptekach i w większych składach aptecznych.

434-320
Kwiaty świeże,
Rośliny, bukiety i wieńce
w niebywałym wyborze POLECA najtaniej
W. SALWA
Dzielnia № 4, Piotrkowska № 189
i Zgierska № 7. Telef. Nr. 14-99.

Łetnie mieszkania
w Sieradzu. 779 3
Wiadomość **Władysław Brzeziński** w Sieradzu.
Po dwa pokoje z kuchnią.

Tylko jeden w Łodzi
chrześcijanin-chiromanta
„HENRYK“
Przepowiada systemem: Papusa, Elphasa Levi, Ettella i in., trzymając się ściśle zasad prawdziwej hiromancji — a zatem wszelkie nadużycia stanowczo wykluczone.
Przyjęcie codzień od 10 rano do 8 wiecz. Soboty i niedziele zamknięte.
Ceny od 50 kop.
ul. Zielona № 41.
I piętro, wejście furtką.

OTWARCIE.
Teatr „URANIA“.

PROGRAM od 1 do 15 czerwca r. b.
M. & H. Sternego
wiedeński duet „kobieta w spodniach“
Nowość!
Hena Sahib Com
zadziwiająco widowisko, Hinduskie zabawy z wodą.
Les 4 Vallord's
rodzina par-force parter. akrobatów.
M-lle Lizzi Gehrée
międzynarodowa śpiewaczka operowa.
Hall and Kampel
znakomita żonglerka ze swoim komycznym pomocnikiem.

PAUL YBBS
naśladowca wa wszystkich instrumentów muzycznych.

Stepnoy
rosyjski humorysta ze swoją olbrzymią harmonią.

BARTKIEWICZ
Polski humorysta. Nowe rzeczy.

URANIA-BIO
Serja kolorowych obrazów,
W OGRODZIE KONCERT
orkiestry (14 osób),
Teatr znacznie powiększony, Urządzono dużo wentylacji.

Dr. L. Klaczkin
Konsiatynowska 11.
Syphilis, skórne, weneryczne,
choroby dróg moczowych.

Przyjmuje pod 8-1 rano i od 5-8 wiecz. dla pań od 4-5 po południu. 7113-0

Dr. L. Prybulski
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilisu Salvarsanem „Ehrlich-Hata 606“
ulica POŁUDNIOWA № 2,
Przyjmuje chorych od 8 — 1 rano i od 4 — 8 po poł., panie od 5 — 6 po poł. 8674-0-0

Dr. Eugenja Keren-Gerszuni
wyjechała.

Wspierajcie przemysł ojczysty!
BOTALINA DO OBUWIA
ZNANA
ZE SWEJ
DOBROCI.
„MARS“ Botalina w tubach wygodna „MARS“
do czernienia kolorowego obuwia
fabryki A. Osuchowskiego w Łodzi.
ZADAC WSZĘDZIE.
1770-10-1

Podania o przyjęcie
do Prywatnego Seminarjum dla Nauczycieli
Ludowych w Ursynowie

wraz z dokumentami (świadectwo szkoły, metryka, świadectwo powtórnego sześcienia ospy, pisemne zobowiązanie rodziców do regularnego wnoszenia opłaty szkolnej) referencje 2-ech osób wiarogodnych co do moralnego prowadzenia się kandydata i krótki własny życiorys) należy nadsyłać przed 15 sierpnia r. b. pod adresem: Warszawa, skrzynka pocztowa № 377.
Kandydaci na kurs I (w wieku od lat 15 do 17) winni się stawić na egzamin w Ursynowie dnia 28 sierpnia o godz. 10 rano. Kancelarja Seminarjum wysła na każde żądanie program i warunki przyjęcia. 1542-8

7-io klasowy Zakład Nankowy Zeński
Marji Pruszyńskiej
Kamienna 10.
Zawiadania Szanownych Rodziców i Opiekunów, że egzaminy do 7-ich klas włącznie odbywają się dla nowowstępujących uczennic do dnia 20-go czerwca; w tymże dniu odbędzie się zakończenie roku szkolnego.
Oprócz przedmiotów w zakres nauk wchozących, uzyskawszy pozwolenie od Władzy szkolnej, wykładane będą: buchalterja, arytmetyka handlowa, korespondencja przez pana Mantubandę.
Odbywać się będą ćwiczenia cielesne, lekcje śpiewu, tańca i slóidu. r787-6-1
Kancelarja otwarta od godz. 9-ej rano do 3-ej po południu.

Dr. med. Z. Gale **Dr. REJT**
Sređnia 5,
choroby skórne i wener.
ul. **Nikołajewska № 18.**
Telefonu № 2060.

Godz. przyjeđ od 9 do 12 i od 4 i pół do 7 i pół w., w Niedziele i święta od 9 do 12 i pół. 1376-0-1
Godziny przyjeđ: od 8-1 rano i od 4-8 wiecz. W niedziele i święta 9-2 pop.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej
Dr. St. LEWKOWICZ
Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.
Zachodnia 33, (obok lombardu)

Specjalista chorób włosów, skórnych (piegi i pryszcze na twarzy etc.) i wenerycznych (syphilis)
Dr. S. Sznitkin
ul. Sređnia nr. 2.
Leczenie elektrycznością i masażem.

Przyjmuje od 9 — 1 i od 6 — 8 wiecz., w niedzielę od 9 — 3 4 do 9 wiecz., dla pań od 4 — 5 po poł. 775-4-0
Przyjmuje od 8 — 2 po poł. i od 4 — 5 po poł. 1235-31-8

HENRYK GOLDE
Fabryka produktów ze smołowcu i papy dachowej w m. Łodzi.
Łódź-Chojny obok st. kolejowej — kantor, Skwerowa 20
róg Składowej
poleca:
papę dachową wszelkich gatunków
lep (massa)
Karbolineum i wszyst. w tym rodzaju materiały.
Sprzedaż smołowca w Gazowni miejskiej.
UWAGA: Każda biała papy dachowej opatrzona jest etykietą i marką fabryczną. 1495-10-1

Słabość ogólna.
Dr. Med. Rzeź. Padea St. Moj. Mik. Popow w Petersburgu: „Haematogen D-ra Hommela zastosowywałem w dwóch wypadkach, w których przejawiały się nadzwyczaj przelagająca się neurastenja przy braku apetytu, ogólnym upadku odżywienia i przynęglonym nastroju ducha. Znakomite i stale rezultaty okazały się po upływie krótkiego czasu. W obydwu wypadkach zjawil się apetyt, znakomity nastrój ducha, zwiększone odżywienie ogólne. Muszę nadmienić, że przedtem w przeciągu trzech miesięcy zastosowywałem wszelkie inne środki i wogóle bez żadnego rezultatu.“
gorąco zalecany przez 5000 profesorów i lekarzy zarówno zagranicznych jak i krajowych, jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Żądać tylko Haematogen D-ra Hommela i nie brać falsyfikatów.

W IV-klasowej Szkole Filologicznej Polskiej
J. Radwańskiego w Łodzi, Ceglarniana 11
(a od 1 Lipca r. b. Zawadzka 9). 714 6 1
egzaminy wstępne zaczną się d. 8 czerwca o g. 9 r.
Podania przyjmuje codziennie kancelarja szkoły.

Towarzystwo Akeyjne Rzeźni Miejskich
w Rosji
Warszawa, Krakowskie Przedmieście № 5.
Łódź, Rzeźnia Centralna, Inżynierska 1.
poleca:
1) Włosień tapicerski. 2) Krew suszoną.
3) Wączkę mięsną.
4) Kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche. r.205-20

